

Wahayin Yesu Almasihu — Lamba ta Goma Sha Biyar

Hatimi na Bakwai da Bude Gaskiyar Annabci

Jeff Pippenger

2023-11-13

Kuma sa'ad da ya bude hatimi na bakwai, sai aka yi shiru a cikin sama kusan rabin sa'a. Kuma na ga mala'iku bakwai waɗanda suke tsaye a gaban Allah; aka kuma ba su kaho bakwai. Sai wani mala'ika kuma ya zo ya tsaya a bakin bagaden, yana da turaren zinariya; aka kuma ba shi turare mai yawa, domin ya miƙa shi tare da addu'o'in dukan tsarkaka a bisa bagaden zinariya wanda yake a gaban kursiyin. Sai hayaƙin turaren, wanda ya zo tare da addu'o'in tsarkaka, ya hau sama a gaban Allah daga hannun mala'ikan. Sai mala'ikan ya dauki turaren, ya cika shi da wutar bagaden, ya jefa ta cikin duniya: sai aka ji muryoyi, da tsawa-tsawa, da walƙiya-walƙiya, da girgizar ƙasa. Ru'ya ta Yohanna 8:1–5.

Muna magana ne game da zubowar wuta mai tsarki daga Wuri Mai Tsarki na sama, a cikin tarihin da Amurka za ta saukar da wuta marar tsarki daga sama ta fari. Bayyanar abin da tsawa bakwai suka furta a Ru'ya ta Yohanna sura ta goma, an umarce ta a hatimce ta har zuwa dab da lokacin da ƙofar alheri ta rufe. Haka kuma ana wakiltar ƙofar alheri a matsayin tana gab da rufewa sa'ad da aka bude hatimi na bakwai.

Sai ya ce mini, “Kada ka hatimce maganganun annabcin wannan littafi: gama lokaci ya yi kusa. Wanda ba mai adalci ba ne, bari ya ci gaba da rashin adalcinsa har yanzu: wanda kuma yake ƙazami, bari ya ci gaba da ƙazaminsa har yanzu: wanda kuma yake adali, bari ya ci gaba da adalcinsa har yanzu: wanda kuma yake mai tsarki, bari ya ci gaba da tsarkinsa har yanzu.” Ru'ya ta Yohanna 22:10, 11.

Budewar hatimi na bakwai yana faruwa ne yayin da mala'iku bakwai suke shirye su busa kaho.

Sai mala'iku bakwai waɗanda suke da kaho bakwai suka shirya kansu su busa. Ru'ya ta Yohanna 8:6.

Sa'ad da lokacin alheri ya rufe, “ba wani mutum” da yake “iya shiga Haikalin,” domin ceton shiga tsakani na Almasihu sabili da zunuban mutane ya ƙare. Lokacin alheri ya rufe, kuma an umarci mala'iku bakwai su zubar da kwantunan fushin Allah.

Haikalin kuwa ya cika da hayaƙi daga daukar Allah, da kuma daga ikonsa; ba kuwa wanda ya iya shiga cikin haikalin, sai da annobai bakwai na mala'iku bakwai suka cika. Sai na ji wata babbar murya daga cikin haikalin tana cewa wa mala'iku bakwai ɗin, Ku tafi, ku zubar da kwalayen fushin Allah a kan duniya. Ru'ya ta Yohanna 15:8, 16:1.

Babu wata alama da ke nuna cewa mala'iku bakwai da suke busa kaho bakwai a Ru'ya ta Yohanna surori tara zuwa goma sha ɗaya sun bambanta da mala'iku bakwai da suke zuba annoba bakwai na ƙarshe. Akasin haka, siffofin annabci na hukuncin da kaho bakwai ɗin suke wakilta suna tafiya a

layi daya da wurin da kuma tasirin kwanuka bakwai na fushin Allah da ke cikin sura ta goma sha shida. A matsayin wata alaƙa mafi kai tsaye, an kira hukuncin ƙahon nan kai tsaye da suna annoba.

Kuma sauran mutanen da waɗannan annobai ba su kashe ba, duk da haka ba su tuba daga ayyukan hannuwansu ba, domin kada su yi wa aljanu sujada, da gumakan zinariya, da azurfa, da tagulla, da dutse, da itace: waɗanda ba su iya gani, ko ji, ko tafiya. Ru'ya ta Yohanna 9:20.

An tsara buɗewar hatimi na bakwai da gangan a cikin mahallin kusancin rufe ƙofar alheri. Hatimi na bakwai yana wakiltar shaida ta biyu game da abin da tsawoyi bakwai suka “furta,” wanda aka hana Yohanna da kuma Bulus su rubuta.

Sai ya yi kira da murya mai ƙarfi, kamar yadda zaki ke yin ruri: kuma da ya yi kiran, tsawa bakwai suka furta muryoyinsu. Kuma da tsawar nan bakwai suka furta muryoyinsu, na yi niyya in rubuta: sai na ji wata murya daga sama tana ce mini, Ka hatimce abubuwan da tsawar nan bakwai suka furta, kada kuma ka rubuta su. Ru'ya ta Yohanna 10:3, 4.

Abin da tsawoyi bakwai suka “furta” an rufe shi da hatimi, kuma a sura ta ashirin da biyu, annabcin da aka rufe da hatimi a cikin littafin Ru'ya ta Yohanna za a buɗe shi, kuma kamar yadda yake da hatimi na bakwai, za a buɗe shi ne daidai kafin ƙarewar lokacin jarabawa.

’Yar’uwa White ta bayyana cewa rufe abin da tsawar bakwai suka “furta” ya wakilci irin wannan aiki ne na Zakin ƙabilar Yahuda, kamar lokacin da Ya umarci Daniyel ya rufe littafinsa har zuwa lokacin ƙarshe. Littattafan Daniyel da Ru'ya ta Yohanna littafi guda ne, kuma a cikin Ru'ya ta Yohanna an wakilta Yesu a matsayin Zakin ƙabilar Yahuda sa’ad da Ya buɗe hatimin littafin da aka rufe da hatimai bakwai; saboda haka Zakin ƙabilar Yahuda ne kuma ya umarci Daniyel ya rufe littafinsa har zuwa lokacin ƙarshe. Zakin ƙabilar Yahuda shi ne Wanda yake rufewa kuma yake buɗe Kalmarsa, gama Shi ne Kalmar.

“Bayan waɗannan tsawaku bakwai sun furta muryoyinsu, umurnin ya zo wa Yohanna kamar yadda ya zo wa Daniyel game da ƙaramin littafin nan: ‘Ka rufe waɗannan abubuwan da tsawaku bakwai suka furta.’” The Seventh-day Adventist Bible Commentary, juzu’i na 7, 971.

Shaidar da ke cikin littattafan Daniyel da Ru'ya ta Yohanna ta nuna cewa buɗe hatimi na bakwai, shaida ce ta biyu ga buɗe abin da tsawar bakwai suka furta. Duka buɗe littafin Daniyel da kuma buɗe littafin da aka hatimce da hatimai bakwai, suna nuna cewa gaskiyoyin da ake bayyanawa sa’ad da aka buɗe saƙon annabci, a hankali suke bayyana mataki-mataki. Wannan ne ya sa littafin Daniyel ya bayyana shi a matsayin ƙaruwa ta ilimi, kuma littafin Ru'ya ta Yohanna ya kwatanta shi a matsayin cire hatimi daya bayan daya.

Haske ne da yake ƙara haske ƙwarai da gaske har zuwa cikakkiyar rana.

Amma hanyar masu adalci tana kama da haske mai walkiya, wanda yake ƙara haskakawa, har zuwa cikakkiyar rana. Misalai 4:18.

Sa’ad da aka warware hatimin “gaskiya,” tana bayyana ne a hankali a hankali.

“In ya zama dole ga mutanen Allah na dā su rika yawan tuno yadda Ya yi hulɗa da su cikin jinkai da hukunci, cikin shawara da tsawatarwa, haka ma yana da muhimmanci ƙwarai mu yi

zurfin nazari a kan gaskiyoyin da aka ba mu cikin Kalmarsa,—gaskiyoyin da, in aka kula da su, za su kai mu ga tawali’u da miƙa kai, da biyayya ga Allah. Ya kamata a tsarkake mu ta wurin gaskiya. Maganar Allah tana gabatar da gaskiya ta musamman ga kowane zamani. Yadda Allah ya yi hulɗa da mutanensa a zamanan da suka shude ya kamata ya sami kulawarmu ta ƙwarai. Ya kamata mu koyi darussan da aka nufa su koya mana. Amma bai kamata mu tsaya mu gamsu da su kaɗai ba. Allah yana jagorantar mutanensa mataki-mataki. Gaskiya tana ci gaba. Mai nema da gaske zai kasance kullum yana karɓar haske daga sama. Mene ne gaskiya? ya kamata kullum ya kasance bincikenmu.” Signs of the Times, May 26, 1881.

A ƙarshen watan Yuli, 2023, aka fara buɗe Wahayin Yesu Almasihu.

Kamar yadda yake game da hatimi na bakwai, haka kuma da furucin tsawa bakwai, Wahayin Yesu Almasihu ana warware hatiminsa ne ɗan kaɗan kafin lokacin jarabawa ya rufe. Yana bayar da shaida ta uku ga saƙo guda ɗaya da ake wakilta ta cire hatimin bakwai, da kuma tsawa bakwai. Waɗannan wakilce-wakilce uku a cikin littafin Ru’ya ta Yohanna shaidu ne uku waɗanda suke haɗuwa su cika saƙon Wahayin Yesu Almasihu. Warware hatimin waɗannan shaidu ukun yana faruwa a hankali-hankali. Tasirinsa ma haka yake, yana ci gaba a hankali-hankali.

“Yin biyayya ga dokar Allah shi ne tsarkakewa. Akwai mutane da yawa da suke da kuskuren fahimta game da wannan aiki a cikin rai, amma Yesu ya yi addu’a cewa a tsarkake almajiransa ta wurin gaskiya, kuma ya ƙara da cewa, ‘Maganarka gaskiya ce’ (Yahaya 17:17). Tsarkakewa ba aiki ba ne na gaggawa na lokaci guda, amma aiki ne mai ci gaba, kamar yadda biyayya take ci gaba. Muddin Shaiɗan yana ci gaba da turo mana da jarabobinsa, dole ne a ci gaba da yin yaƙin cin nasara a kan kai sau da sau; amma ta wurin biyayya, gaskiya za ta tsarkake rai. Waɗanda suke masu aminci ga gaskiya za su, ta wurin cancantar Almasihu, yi nasara a kan kowace raunin hali da ya sa kowane irin yanayi dabam-dabam na rayuwa ya riƙa siffanta su.” Faith and Works, 85.

Ci gaban bunkasar fahimtar Wahayin Yesu Almasihu ya fara fitowa a fili a ƙarshen Yuli, 2023. Tsarin fahimtar gaskiyoyin da aka fara wallafawa a wancan lokaci ya fara ne jim kaɗan bayan 18 ga Yuli, 2020.

Gaskiyar da aka bayyana cikin saƙon buɗe hatimin bakwai tana magana ne game da alamar hanya ta Kukan Tsakar Dare. Kukan Tsakar Dare a tarihin Milleriyawa wani ci gaba ne na gaskiya a hankali, kuma wannan gaskiyar za a iya tabbatar da ita ta wurin bitar tarihi na aikin Samuel Snow. Yesu yana kwatanta motsin mala’ika na uku da motsin mala’ika na farko, domin kullum yana kwatanta ƙarshe da farko.

Gaskiyar da suke haɗuwa su zama saƙon Kukan Tsakar Dare ita ce fahimtar ko wanene Allah, da yadda halinsa yake wakiltuwa cikin Kalmarsa. Waɗannan gaskiyoyi sun haɗa da cikakken bayani dalla-dalla na tsarin tarihi wanda waɗanda za su yi shelar saƙon Kukan Tsakar Dare a ƙarshe za su cika. Boyayyen tarihin tsawar bakwai ne yake bayyana wannan tsarin tarihi. Hatimi na bakwai wani ɓangare ne na wannan tsarin tarihi mai cikakken bayani, amma an karkatar da wahayinsa zuwa ga wannan zamani da yake farawa sa’ad da aka kammala saƙon Kukan Tsakar Dare, ta haka

yana nuna lokacin da aka cika hatimtar dubu dari da arba'in da huɗu. Cire hatimi na bakwai a hankali-hankali yana farawa ne sa'ad da sakon Kukan Tsakar Dare ya samu cikakken bunƙasa, kamar yadda taron sansani na Exeter a lokacin rani na shekara ta 1844 ya misalta. Waɗannan muƙalu suna wakiltar gayyatarƙa ta kai tsaye domin ka zo taron sansani na Exeter.

Sa'ad da aka buɗe hatimi na bakwai, aka jefa wuta daga bagade zuwa ga duniya, sai aka sami “muryoyi, da tsawa-tsawa, da walƙiyoyi, da girgizar ƙasa.” “Murya” tana wakiltar ƙaho.

Ka yi ihu da ƙarfi, kada ka yi sanyin baki, ka daga muryarka kamar ƙaho, ka bayyana wa mutanena laifofinsu, da wa gidan Yakubu zunubansu. Ishaya 58:1.

Muryar ƙaho tana bayyana saƙo ne da ke gargadi game da hukuncin da yake gabatowa. Sa'ad da Ishaya ya umurci mutanen Allah su daga muryarsu kamar ƙaho, to sai su “yi ihu” da ƙarfi. Sakon Kukan Tsakar Dare ana buɗe shi ne kaɗan kafin sa'ar girgizar ƙasa ta dokar Lahadi. Sakon Kukan Tsakar Dare da ake buɗewa kaɗan kafin dokar Lahadi mai zuwa ba da daɗewa ba, shi ne sakon da ke kumbura ya zama babban kuka. Sa'ad da Ishaya ya ce, “Yi ihu da ƙarfi,” yana nuni ne ga haɗuwar babban kukan mala'ika na uku, wanda shi ne murya ta biyu da ke haɗuwa da sakon Kukan Tsakar Dare. Babban sakon Kukan Tsakar Dare gargadi ne na ƙaho na bakwai, wanda shi ne kaito na uku. Dole ne mutanen Allah su fahimta cewa sa'ad da aka busa wannan sakon ƙaho, suna cikin ƙarshen lokutan ƙarshe na lokacin jarabawarsu. Saboda haka umarnin Ishaya gargadi ne na yin shiri domin rufe lokacin jarabawa, gargadi ne cewa hukuncin ƙaho na kaito na uku na Musulunci yana gab da bugun Amurka domin ta ƙi Asabarin Allah. A lokacin dokar Lahadi, Kukan Tsakar Dare, wanda shi ne na farko cikin “muryoyi” biyu a Ru'ya ta Yohanna sura ta goma sha takwas, yana kumbura ya zama babban kuka. Yayin da ake kiran sauran 'ya'yan Allah da suke har yanzu a Babila su fito.

“Gaskiyar wannan zamani, sakon mala'ika na uku, za a shelanta shi da babbar murya, ma'ana da ƙara iko, yayin da muke kusantar babban gwaji na ƙarshe.” The 1888 Materials, 710.

An misalta “karuwar iko” na “babban kira” na mala'ika na uku a Sinai sa'ad da Jehobah da kansa ya yi shelar Dokoki Goma. Ƙahon a cikin wannan tarihin ya ƙaru da ƙarfi yayin da dutsen ya girgiza ya kuma koma hayaƙi. Tsoron ya yi girma ƙwarai, har ma Musa ya ƙwarai da girgiza. A sa'an nan jama'ar suka daga “muryoyinsu” cikin tsoro, suna roƙon cewa “muryar” Allah ta daina yin sauti.

Da karar ƙaho, da kuma muryar kalmomi; wadda waɗanda suka ji ta suka roƙa kada a ƙara yi musu magana da wannan magana: (Gama ba su iya jure abin da aka umarta ba, cewa, Ko dabba ce ma idan ta taɓa dutsen, za a jejjefe ta, ko a soke ta da mashi: Kuma abin da aka gani ya kasance mai ban tsoro ƙwarai, har Musa ya ce, Ina jin tsoro ƙwarai, ina rawar jiki:). Ibraniyawa 12:19–21.

“muryar” da “su” suka “ji” tana wakiltar “muryar” sakon gargadi na mala'ika na uku. Cikin tsananin firgita suka amsa da nasu “muryoyi.” Muryoyin a lokacin dokar Lahadi kuma ana wakilta su ta wurin budurwai marasa hikima waɗanda suke roƙon mai, kuma muryoyin budurwai masu hikima suna gaya musu su tafi su saya wa kansu. A ƙarshen lokacin jarabawar ɗan adam, “muryoyin” waɗanda suka gane cewa sun hallaka, kamar yadda budurwai marasa hikima na

Adventist suke yi a lokacin dokar Lahadi, suna kuka suna rokon duwatsu da tsaunuka su fãdõ a kansu. Dokar Lahadi ana misalta ta da ba da shari'a a Dutsen Sinai.

“A kan waɗannan abubuwan al'ajabi na bayyanuwar ikon Allah a wannan muhimmin lokaci mai tsarki,—sautunan fahon nan masu ban mamaki suna kara karfi kuma suna kara firgita, amon tsawa yana karkarwa daga kowane gefen dutse, walkeyar aradu tana haskaka tsauraran kuma masu tsananin daukaka tuddai, kuma a kan kolin Sinai, a tsakiyar girgije, da hadari, da duhu mai kauri, daukakar Allah tana bayyana kamar wuta mai cinyewa,—a kan waɗannan alamu na kasancewar Jehovah, zukan Isra'ila suka karaya saboda tsoro, kuma dukan taron 'suka tsaya daga nesa.' Har ma Musa ya ce, 'Ina matuƙar jin tsoro, ina kuma rawar jiki.' Sa'an nan kuma, a bisa waɗancan abubuwan halitta masu rikici, aka ji muryar Jehovah, tana furta ka'idoji goma na dokarsa.”

“Sa'ad da babban madubin Allah ya bayyana wa mutanen Isra'ila ainihin halinsu, rayukansu suka cika da firgici. Mummunan ikon kalaman Allah ya zama kamar ya fi abin da jikinsu masu rawa za su iya dauka. Suka roki Musa, 'Ka yi mana magana, mu kuwa za mu ji; amma kada Allah ya yi mana magana, don kada mu mutu.' Sa'ad da aka gabatar musu da babban ka'idar adalcin Allah, sai suka gane, fiye da kowane lokaci a dā, mugun yanayin zunubi, da kuma laifinsu na kansu, a gaban Allah mai tsarki kuma mai tsabta.” Signs of the Times, Maris 3, 1881.

Sa'ad da aka jefa wutar daga bagaden zuwa duniya, sai a sami “muryoyi, da tsawa-tsawa, da walkeya-walkeya, da girgizar kasa.” “Tsawa-tsawa da walkeya-walkeya” alamu ne na shari'un Allah. A lokacin dokar Lahadi, Amurka za ta cika “kofinta na mugunta” sarai, kuma “rida ta kasa, halakar kasa za ta biyo bayanta.” “Kofin mugunta” yakan cika a tsara ta huɗu, domin fahonin biyu na dabbar duniya duka suna ci gaba ta cikin tsararraki huɗu na tawaye mai karuwa. Dokar Lahadi tana nuna wurin da shari'un Allah, waɗanda “tsawa-tsawa da walkeya-walkeya” suke wakilta, ake zartarwa, kuma ana zartar da su a kan tsara ta huɗu.

Game da Amoriyawa Ubangiji ya ce: “A tsara ta huɗu za su komo nan kuma: gama muguntar Amoriyawa ba ta kai cika ba tukuna.” Ko da yake wannan al'umma ta yi fice saboda bautar gumakanta da ruɓewarta, ba ta riga ta cika kofin muguntarta ba tukuna, kuma Allah ba zai ba da umarni domin hallaka ta gaba daya ba. Ya kamata mutane su ga ikon Allahntaka yana bayyana a hanya mai karfi da bayyananniya, domin a bar su ba tare da wani uzuri ba. Mahalicci mai jinkai yana shirye ya yi hakuri da muguntarsu har zuwa tsara ta huɗu. Sa'an nan, in ba a ga wani sauyi zuwa ga abin da ya fi kyau ba, hukunce-hukuncensa za su sauko a kansu.

“Daidaitacce ba tare da kuskure ba, marar iyaka Har yanzu yana riƙe da lissafi da dukan al'ummai. Yayin da ake miƙa jinkansa tare da kiraye-kirayen tuba, wannan lissafi zai ci gaba da kasancewa a buɗe; amma sa'ad da adadin ya kai wani matsayi da Allah ya kayyade, aikin hidimar fushinsa yana farawa. An rufe lissafin. Hakurin Allah ya ƙare. Babu sauran rokon jinkai a madadinsu.” Testimonies, volume 5, 208.

'Yar'uwa White ta bayyana hukunce-hukuncen da suka fara da dokar Lahadi a matsayin “hukunce-hukuncen hallakarwa na Allah.” Ta koyar da cewa ya riga ya makara ga wawaye 'yan

Adventist na Laodicea, waɗanda suka samu dama su shirya domin rikicin da zai zo da tsakar dare, amma suka ƙi yin haka. Wannan lokacin na hukunce-hukuncen hallakarwa ga budurwai wawaye, “lokacin jinkai” ne ga waɗanda ba su riga sun ji gaskiya ba.

“Kai, da ma mutane za su san lokacin ziyarar da aka yi musu! Akwai mutane da yawa da har yanzu ba su ji gaskiyar gwaji ta wannan lokaci ba. Akwai kuma mutane da yawa waɗanda Ruhun Allah yake ta fama da su. Lokacin hukunta hallakarwa na Allah shi ne lokacin jinkai ga waɗanda ba su sami wata dama ta sanin abin da yake gaskiya ba. Cikin tausayawa Ubangiji zai dubi waɗannan. Zuciyarsa mai jinkai ta motsa; hannunsa kuma har yanzu a mife yake domin ceto, alhali kuwa an rufe kofa ga waɗanda ba su yarda su shiga ba.” Testimonies, juzu’i na 9, 97.

Sa’ad da aka buɗe hatimi na bakwai, sai aka ji “muryoyi, da tsāwa-tsāwā, da walkiyoyi, da girgizar ƙasa.” “Sa’ar” da “girgizar ƙasa” ta Ru’ya ta Yohanna goma sha ɗaya ta fara cika ita ce juyin juya halin Faransa, kuma cikakkiyar cika wannan “sa’a” ita ce “girgizar” dabbar “ƙasa,” a cikin dokar Lahadi mai zuwa nan ba da daɗewa ba. A cikin wannan “sa’a” ne ake cikakken buɗe hatimi na bakwai. Gicciye yana misalta dokar Lahadi, kuma a wurin gicciye aka yi wata babbar girgizar ƙasa.

Yesu kuwa, da ya sāke yin kuka da babbar murya, ya ba da ransa. Sai ga shi, labulen Haikali ya tsage gida biyu tun daga sama har ƙasa; ƙasa ta girgiza, duwatsu kuma suka tsage. Matiyu 25:51.

A kan gicciye, an tumbuke mulkin shaidanu, kamar yadda za a yi a lokacin dokar Lahadi.

“Almasihu bai ba da ransa ba sai da ya kammala aikin da ya zo ya yi, kuma da numfashinsa na ƙarshe ya ɗaga murya ya ce, ‘An gama.’ Yohanna 19:30. An riga an ci yaƙin. Hannunsa na dama da tsattsarkan damtsensa sun ba shi nasara. A matsayin Mai Nasara ya kafa tutarsa a kan madawwaman tuddai. Ashe, ba farin ciki ne ya kasance a cikin mala’iku ba? Dukan sama ta yi murnar nasarar Mai Ceto. An kayar da Shaidan, kuma ya san cewa mulkinsa ya lalace.” The Desire of Ages, 758.

Girgizar ƙasar gicciye wakilci ne na “gaskiya,” wadda ita ce Alfa da Omega. “Gaskiya” ita ce mafari, tsakiya da ƙarshe; ita ce kalmar Ibrananci da aka ƙirƙira ta wajen haɗa harafi na farko, na goma sha uku, da na ƙarshe na jerin haruffan Ibrananci. An yi girgizar ƙasa sa’ad da Kristi ya mutu, sannan kuma wata girgizar ƙasa a tashinsa daga matattu. A wurin gicciye an yi girgizar ƙasa ta farko, sa’an nan kabari, sannan kuma girgizar ƙasa a tashinsa daga matattu. A duka girgizar ƙasan biyun, an buɗe kaburbura.

“Sa’ad da Yesu, yana rataye a kan gicciye, ya yi kira da babbar murya, ‘An gama’, duwatsu suka tsage, ƙasa ta girgiza, kuma an buɗe waɗansu kaburbura. Sa’ad da Ya tashi a matsayin mai nasara a kan mutuwa da kabari, alhali ƙasa tana tangal-tangal, ɗaukar sama kuma tana haskakawa kewaye da wuri mai tsarki, da yawa daga cikin matattun adalai, masu biyayya ga kiranSa, suka fito a matsayin shaidu cewa Ya tashi. Waɗannan tsarkaka da aka yi wa wannan tagomashi, waɗanda aka tashe, sun fito cikin ɗaukaka. Su ne zaɓaɓɓu kuma tsarkaka daga kowane zamani, tun daga halitta har zuwa kwanakin Almasihu. Haka kuwa, yayinda

shugabannin Yahudawa suke neman boye gaskiyar tashin Almasihu daga matattu, Allah ya zaɓi ya fito da wata kungiya daga kaburburansu domin su ba da shaida cewa Yesu ya tashi, kuma su shelanta daukakarSa.” Early Writings, 184.

A girgizar ƙasa ta fari, aka buɗe kaburbura; kuma a girgizar ƙasa ta ƙarshe, aka buɗe kabarin Kristi. A Ru’ya ta Yohanna sura ta goma sha ɗaya, shaidun nan biyu suna fitowa daga kaburburansu a daidai sa’ar da girgizar ƙasa take faruwa. Girgizar ƙasar ita ce dokar Lahadi, wadda gicciye yake wakilta a matsayin alama. Saboda haka, za a yi tashin matattu guda biyu a sa’ar dokar Lahadi. Na fari yana wakiltar haihuwar dubu ɗari da arba’in da huɗu, wadda take faruwa kafin mace ta fara nakuda; na biyu kuwa yana faruwa a lokacin nakudarta. Matar Ru’ya ta Yohanna sura ta goma sha biyu da fari tana haifar da ɗa namiji wanda zai yi mulkin al’ummai da sandar ƙarfe, ba tare da wata nakuda ba. Sa’an nan kuma a lokacin dokar Lahadi, nakudarta ta fara, ta kuma haifi ɗa na biyu. Da fari, tana haifar da Iliya; a ƙarshe kuma tana haifar da Musa. Dokar Lahadi ita ce sa’ar tashin matattu na tagwayen Ru’ya ta Yohanna sura ta bakwai.

Sa’ad da hatimi na bakwai ya buɗe sarai a lokacin dokar Lahadi, sai shiru ya kasance cikin sama na rabin sa’a.

“Amma Allah ya sha wahala tare da Dansa. Mala’iku suka ga azabar Mai Ceto. Suka ga Ubangijinsu kewaye da rundunonin sojojin Shaidan, halittarsa na nauyaya ƙarƙashin wani firgici mai razanarwa, mai banmamaki, mai boye. Shiru ya mamaye sama. Ba a taɓa ko garaya guda ba. Da a ce masu mutuwa sun iya ganin mamakin rundunar mala’iku yayinda, cikin baƙin ciki na shiru, suke kallon Uba yana raba haskenSa, ƙaunarSa, da ɗaukarSa daga ƙaunataccen DanSa, da sun fi fahimtar irin kyamar da zunubi yake da ita a gabansa.” The Desire of Ages, 693.

Rabin awa na farko na sa’ar girgizar ƙasa yana wakiltar haihuwa ta farko ko tashin matattu na shaidun biyu. A cikin wannan rabin awa, ana hatimce shaidun biyu. Dole ne a hatimce su tun kafin dokar Lahadi, domin su ne tutar da take kiran ɗan na biyu daga kabari a cikin rabin awa da ya rage. Dan na biyu za a iya kawo shi ga rai ne kaɗai ta wurin ganin maza da mata masu hatimin Allah a lokacin nakudar rikicin dokar Lahadi.

“Aikin Ruhu Mai Tsarki shi ne ya gamsar da duniya game da zunubi, da adalci, da kuma hukunci. Duniya za a iya yi mata gargadi ne kawai ta wurin ganin waɗanda suka gaskata gaskiya an tsarkake su ta wurin gaskiya, suna aiki bisa manyan ƙa’idoji masu tsarki, suna nuna, a ma’ana mai girma da ɗaukaka, iyakar bambanci tsakanin waɗanda suke kiyaye umarnan Allah, da waɗanda suke tattake su a ƙarƙashin ƙafafunsu. Tsarkakewar Ruhu tana fito da bambanci tsakanin waɗanda suke da hatimin Allah, da waɗanda suke kiyaye ranar hutu ta ƙarya. Sa’ad da gwaji ya zo, za a nuna a sarari abin da alamar dabbar take. Ita ce kiyaye Lahadi. Waɗanda, bayan sun ji gaskiya, suka ci gaba da ɗaukar wannan rana a matsayin mai tsarki, suna ɗauke da sa hannun mutumin zunubi, wanda ya yi tunanin canja lokatai da dokoki.” Bible Training School, December 1, 1903.

’Ya’yan fari na macen su ne dubu ɗari da arba’in da huɗu waɗanda aka bayyana a matsayin ’ya’yan fari a cikin littafin Ru’ya ta Yohanna. Su ne ke wakiltar alamar da sauran garken dole ne su

gane a cikin rikici da faɗan da ke tattare da yaƙin dokar Lahadi. Wannan alamar ita ce Asabar, wadda dubu ɗari da arba'in da huɗu suke riƙe da ita a lokacin da yin haka ya zama haramun. 'Yar'uwa White ta kira tutarsu "tutar Yarima Emmanuel mai tabon jini."

"A cikin wahayi na ga rundunoni biyu suna cikin mummunan faɗa. Daya rundunar tutoci ne suke jagoranta masu ɗauke da alamomin duniya; ɗayar kuma tutar Yarima Emmanuel ce mai ɗigon jini take jagoranta. Tuta bi da tuta aka bari suna jan ƙasa cikin ƙura, yayin da runduna bi da runduna daga cikin sojojin Ubangiji suka haɗa kai da maƙiyi, kuma ƙabila bi da ƙabila daga sahan maƙiya suka haɗu da mutanen Allah masu kiyaye dokoki. Wani mala'ika mai tashi a tsakiyar sama ya sa tutar Emmanuel cikin hannaye da yawa, alhali wani babban janar yana kira da babbar murya yana cewa: 'Ku shiga cikin sahu. Bari waɗanda suke masu aminci ga dokokin Allah da shaidar Almasihu su ɗauki matsayinsu yanzu. Ku fito daga cikinsu, ku rabu dabam, kada kuma ku taɓa abin da yake ƙazami, ni kuwa zan karɓe ku, in zama Uba a gare ku, ku kuwa za ku zama 'ya'yan maza da mata. Bari duk masu so su zo domin taimakon Ubangiji, domin taimakon Ubangiji a gāba da maɗaukaka.'" Testimonies, juzu'i na 8, 41.

Tutar da ta jiƙe da jini ita ce abin da sauran garken Allah dole su gani a lokacin rikicin dokar Lahadi. Tutar nan haske ne mai tasowa wanda dubu ɗari da arba'in da huɗu suke ɗauke da shi. Wannan tuta jajaye ce a launi, gama tuta ce da ta jiƙe da jini. An yi wa wannan tuta kwatanci a yaƙin Yeriko, sa'ad da Rahab ta karɓi 'yan leƙen asirin ta kuma ƙare su, sa'an nan ta amince da miƙa kai ga rundunar Joshua ta wurin rataye jan zare a tagarta. Rahab tana wakiltar 'ya'yan fari na biyu na Allah a lokacin rikicin dokar Lahadi, waɗanda suke gani kuma suke karɓar alamar jan zaren, su kuma shiga cikin biyayya ga rundunar Joshua. Jan zaren da Rahab ta yi amfani da shi alama ce ga rundunar Joshua kada su hallaka gidan Rahab.

Rahab tana wakiltar waɗanda har yanzu suke cikin Babila a lokacin rikicin dokar Lahadi, kuma rundunar Yohanna tana wakiltar 'ya'yan fari na dubu ɗari da arba'in da huɗu. Igiyar ja alama ce ta Asabarin Allah. Igiyar jan ita ce umarnin da 'yan leƙen asirin suka ba Rahab, wanda dole ne ta bi idan za ta sami ƙariyar Allah.

Ga shi, sa'ad da muka shiga ƙasar, za ki daure wannan igiyar jan zare a tagar da kika saukar da mu ta cikinta; kuma za ki kawo mahaifinki, da mahaifiyarki, da 'yan'uwanki, da dukan iyalin mahaifinki, gida zuwa gare ki. Joshua 2:8.

Alamar da waɗanda har yanzu suke cikin Babila dole su gani ana wakilta ta wurin jan zaren nan, wanda shi ne Asabar, amma wanda kuma yake bayyana bambanci tsakanin tagwayen nan biyu. Tagwan farko da aka haifa shi ne mutum dubu ɗari da arba'in da huɗu, gama suna riƙe da tuta mai ɗauke da tabon jini ta Yarima Emmanuel a hannuwansu.

Kuma zai kafa tuta ga al'ummai, zai kuma tattara waɗanda aka kore daga cikin Isra'ila, ya kuma tara waɗanda suka warwatse na Yahuza daga kusurwoyi huɗu na duniya. Haka kuma kishi na Ifraimu zai gushe, kuma maƙiyan Yahuza za a datse su: Ifraimu ba zai ƙara yi wa Yahuza kishi ba, Yahuza kuwa ba zai ƙara tsananta wa Ifraimu ba. Amma za su faɗa a kan kafadun Filistiyawa wajen yamma; tare za su washe mutanen gabas; za su miƙa hannunsu a kan Edom da Mowab; 'ya'yan Ammon kuma za su yi musu biyayya. Ishaya 11:12–14.

Tagwayen fari yana da alamar ja, wato jan zare da ke nuna ɗan fari. Tagwayen fari shi ne Zarah, kuma na biyun da aka haifa shi ne Pharez.

Sai a lokacin da take nakuda, ga shi, tagwaye suna cikin cikinta. Kuma ya zama, sa'ad da take nakuda, ɗaya ya fito da hannunsa; sai ungozomar ta ɗauka ta ɗaura jan zare a hannunsa, tana cewa, Wannan ne ya fara fitowa. Sai ya zama, yayin da ya mai da hannunsa baya, ga shi, ɗan'uwansa ya fito; sai ta ce, Yaya ka ɓalle ka fito? Wannan ɓarakar ta tabbata a kanka: saboda haka aka sa masa suna Faris. Bayan haka kuma ɗan'uwansa ya fito, wanda yake da jan zaren a hannunsa: aka sa masa suna Zarah. Farawa 38:27–30.

Zarah yana nufin haske mai tasowa, kuma Pharez yana nufin bullowa. Sa'ad da tagwan Pharez ya ga haske mai tasowa na alamar jajayen zare a hannun tagwan ɗan'uwansa Zarah, sai ya “bullo,” wato ya fito daga Babila. Gane da Zarah ya yi ga haske mai tasowa na jajayen zaren yana nuna miƙa kai na tagwan da aka haifa na ƙarshe ga tagwan da aka fara haifa.

Kuma za su zo daga gabas, da daga yamma, da daga arewa, da daga kudu, su zauna a cikin mulkin Allah. Kuma, ga shi, akwai na ƙarshe waɗanda za su zama na farko, kuma akwai na farko waɗanda za su zama na ƙarshe. Luka 13:29, 30.

Tarihin ɓoye na tsawar bakwai yana tantance alamomin hanya guda uku. Alamar hanya ta farko da ta ƙarshe duk baƙin ciki ne na cizon rai. Lokacin da yake tsakanin baƙin cikin cizon rai na farko da saƙon Kukan Tsakar Dare shi ne lokacin jinkiri. Daga Kukan Tsakar Dare, wanda shi ne alamar hanya ta biyu, wannan lokacin kuwa shi ne lokacin hatimi. Lokacin da yake lokacin hatimi yana ƙarewa a baƙin cikin cizon rai na ƙarshe.

Tarihin ɓoyayyen tsawa bakwai yana bayyana alamomin hanya guda uku. Alamar hanya ta farko da ta ƙarshe su ne buɗewar kaburbura a lokacin girgizar ƙasa. Tsakanin buɗewar kabari na farko da saƙon Kukan Tsakar Dare akwai lokacin jinkiri. Daga Kukan Tsakar Dare, wadda ita ce alamar hanya ta biyu, wannan tsawon lokaci shi ne lokacin hatimi. Lokacin nan, wanda shi ne lokacin hatimi, yana ƙarewa a buɗewar kabari na ƙarshe.

Waɗannan shaidu biyu na mataƙai uku na ɓoyayyen tarihin tsawar bakwai su ma mutuwar Almasihu da tashinsa daga matattu suna ba da shaida a kansu. Buɗewar kabari ta fari an alamta ta da baftismar Almasihu cikin kabarin ruwa, kabari na ƙarshe kuwa shi ne gicciye. A tsakanin baftismar Almasihu da gicciye, Almasihu ya yi shelar saƙonsa, wanda ya kasance misalin Kukan Tsakar Dare. Ya cika wannan shelar cikin kwanaki dubu ɗari biyu da sittin. Bayan gicciye, cikin mutumin almajiransa, saƙon Kukan Tsakar Dare aka maimaita na kwanaki dubu ɗari biyu da sittin har zuwa mutuwar Istifanas.

Shaidun biyu na Ru'ya ta Yohanna sura ta goma sha ɗaya an ba su iko su yi shelar saƙon Kiran Tsakar Dare na kwanaki dubu ɗaya da ɗari biyu da sittin. Sa'an nan aka kashe su, aka bar su kwance a kan tituna har kwanaki dubu ɗaya da ɗari biyu da sittin, har sai da aka maido su ga rai, aka kuma ba su iko.

Za mu ci gaba da bincika waɗannan gaskiyoyi a talifi na gaba.

“Sai in akwai juyowar rai ta gaskiya zuwa ga Allah; sai in numfashin rai na Allah ya raya ran zuwa rai na ruhaniya; sai in masu furta gaskiya suna motsuwa ne ta bisa ka’idar da aka haifa daga sama, ba a haife su daga iri marar lalacewa ba, wanda yake rayuwa kuma yake dawwama har abada. Sai in sun dogara ga adalcin Kristi a matsayin kadai kariyarsu; sai in sun kwaikwayi halinsa, suna aiki cikin ruhunsa, tsirara suke, ba su sanye da rigar adalcinsa ba. Sau da yawa ana sa matattu su bayyana kamar masu rai; gama wadanda suke aikata abin da suke kira ceto bisa ga tunaninsu na kansu, ba Allah ne yake aiki a cikinsu ya sa su so kuma su aikata abin da yake mai gamsarwa gare shi ba.”

“Wannan ajin ya sami cikakkiyar wakilci a cikin kwarin kasusuwan busassu da Ezekiyl ya gani a cikin wahayi.” Review and Herald, January 17, 1893.